

תמשיך לשמוע על תוכניות ואיחודים בין המפלגות. כדאי לך לשים להן לב, כי יש כוונות רציניות מאוד מאחורי השמועות: בתוך מפא"י יש השואפים להחזרת משה דיין לצמרת המפלגה, כמתחרה ליגאל אלון. לעומת זאת מנצלים גולדה מאיר ולוי אשכול שאיפה זו, כדי ללחוץ על אחדות העבודה להסכים לאיחוד מלא ומהיר.

העשוי לחסל את ההתנגדות לאלון כירושו של אשכול.

בתוך המפלגה הליכוי ראיתי יש התובעים בתוקף את פירוק גח"ל. השבוע: הליברלים יוכלו לקרוא אז ליצירת מערך ימני, אליו יצטרפו הליברלים העצמאיים, חלק מרפ"י, ור גם שלוש ת"י האופוזיציה של חרות. הסיכוי להלק האשון של

התוכנית - פירוק גח"ל - יגבר בשבועות הקרובים.

בתוך רפ"י יושמעו דריי שות לליכוד, "ליבראלי" חדש, בערך לפי המתכונת המוצעת עליידי אנשי המפי לנה הליבראליים. אולם דרישה זו היא בשלב זה לצורכי תעמולה בלבד, ומכוננת בעיקר להפחית מפא"י. חלק ממשמיעי הדרישה מקווה, שבצורה זו תפתח מפא"י את שעריה לרפ"י. חלק אחר סבור, שמפא"י תנסה להשיב אליה רק בודדים מבין ראשי רפ"י, בעלי צביון פועלי. התקרבות רפ"י לליבראליים תקל על אותם מנהיגים פועליים לפרוש ולשוב למפא"י.

דיין

מוכרות מפא"י, ובעיקר מזכירת המפלגה, גולדה מאיר, ישמיעו איום מפורש וברור, כי כל חבר שיתן ידו לפעולות היוזמות עליידי דויד בן-גוריון, למען שיטת הבחירות, יהיה צפוי לעונשים עד כדי גירוש מן המפלגה.

כמה ממקורכי בכור שיטרת בין עסקני עדות המזרח של מפא"י עשויים להתלכד סביבו כדי לפתוח בהתקפה על יורשו, שר המשטרה אליהו ששון. טענתם: ששון גרם, למעשה, להדחת שיטרת, בכונה תחילה לרשת את מקומו. למאבק זה אין כל מטרה תכליתית - כגון החזרת שיטרת להפקידו - והוא רק חלק מן ההתגוששות בין קבוצות העסקנים.

שיטרת

צפה ליוזמה ממשלתית מיוחדת לייעוד חברות ממי שותיות כושלות. יוזמה זו תכלול, בין השאר, פנייה אל אנשי עסקים מן הסקטור הפרטי, הידועים בכושרם ובהצלחתם, שיתנדבו לכהן בהנהלות החברות הממשלתיות ולתרום לייעולן. אין סיכוי למצוא הרבה מתנדבים כאלה, אך מצבן של כמה חברות ממשלתיות הוא כה גרוע, שגם

צפוי סילוקו של עקיבא נוף מנציגות גח"ל כמוסדות ההסתדרות הכללית. נוף, מראשי צעירי חרות בעבר, שהפך לאיש הגוש החופשי, רכש לו אויבים רבים במפלגה. אלה ניצלו לאחרונה את הניזיפה שקיבל מטעם ועדת הביקורת המרכזית של ההסתדרות, לאחר שנאשם בתלישת רשימות מועמדים מתיקי מועצת הפועלות, לצרכים פנימיים של גוש תמיר-שוסטאק-יאר, כדי לפגוע להדחתו מתפקידו.

מועמד לתפקיד שופט בית-המשפט המחוזי בתל-אביב: עורך-הדין אלישע שינבאום. שינבאום הדתי יבוא במקומו של השופט יצחק קיסטר, שעבר לבית המשפט העליון, ואשר במשך שנים שמע משפטי אישות.

יתפתח סיכמוך בין הני הלת, "סולליבונה", לבין הני מהנדסים העובדים בחברה זו. טענת המהנדסים: החברה מוסרת עבודות יתנון ברבבות לירות לי חברות פרטיות, תחת למסור עבודות אלה למהנדסים הקבועים של החברה. מטרת הביובוז: כדי להביא לפיטור ריט, שיאפשרו להיפטר מחלק מן המהנדסים שאינם רצויים להתלה.

מפר הנכתב בימים אלה עליידי זאב אדתגר, עשוי לעורר פערה ציבורית. אדתגר, שהיה בעבר עורך המתגן, ושהודח עליידי ראש העיר אברהם קריניצי, החליט לגמול למדיחיו באמצעות ספר "שיחשוף את כל האמת על שלטון קריניצי ברמת-גן".

יתכן שינוי בנוהלי ההגדרות של "מופע הפיס", וכן העלאת גובה הזכויות. שינויים אלה יבוצעו כדי להקל על הנהלת מיפעל הפיס להתמודד עם ספורטו כדורגל, המושך לאחרונה לקחות רבים על חשבון הפיס, עקב סכומי הכסף הגדולים המוענקים לזוכים בו.

שינבאום

בכחירות יחסיות יכולים אני שים כאלה להתאחד, להקים כוח ארצי, ובמאמץ עדיאנושי לכבוש ראשי-גשר ראשון בפרלמנט.

ך עשה הכוח החדש בבחירות לכנסת השישית. הוא זכה ל-1.2% של הקולות בכל רחבי

(המשך מעמוד 9)

לסלק את מפא"י מן השלטון, אחרי שהשיגה פעם אחת רוב מוחלט בכנסת. כי אותו רוב פשוט ישנה את החוקים, את כללי המישחק, את אזורי-הבחירות - כדי להי שאר רוב מוחלט לעולם ועד.

ואחרי שיריבי מפא"י הוכיחו שי מותר לרוב רגיל בכנסת לשנות את שיטת-הבחירות לטובת אינטי רם (אמיתית או מדומה) של מפלגה זו או אחרת - מי יפריע למפא"י לעשות זאת כל כמה שנים, לטובי תה שלה, כשהרוב בידה?

★ ★ ★

שנה גם אפשרות הפוכה. לא יקום מישטר דו-מפלגתי, וגם לא חד-מפלגתי. אלא הכל יישאר על כנו, כמו היום.

פשוט מאד: אם תשתכנע מפא"י שלא תוכל להגיע לברכה לרוב מוחלט בכל רחבי הארץ, על פי השיטה החדשה, היא תציע לכמה מפלגות ברית ארצית.

למשל: מפא"י, אחדות-העבודה, מפ"ם ו"המפד"ל יכרתו ביניהן ברית, שעל פיה יציגו כולן יחד רק מועמד אחד בכל מחוז, לפי מפתח ארצי.

לרשות ברית זו יעמדו כל מכשירי השל-טון, והמיליונים הבלתי-ספורים של המפל-גות.

מועמדה ייבחרו בכל מחוזות הארץ, או כמעט בכלן.

במילים אחרות:

הקואליציה הממשלתית לא תקום אחרי הבחירות, כמו עד כה, אלא לפני הבחירות. יוסכם מראש בין מזכירי-המפלגות מי יבחר איפה, איך תורכב הכנסת ואיך תורכב הממשלה, מה יהיו קווי-היסוד ואיך תהיה הליקת ה של.

במצב הנתון במדינה, נדמה לי שוהי ה אפשרות הסבירה ביותר. כל המפלגות החזיקות במדינה יישארו על כנו, חלוקת השלל ביניהן יישאר בעינה.

שים דבר לא ישתנה.

★ ★ ★

ליתח, דבר אחד כן ישתנה. דבר חשוב מאד, ומהותי מאד.

כל המפלגות הישנות, הגדולות והקטנות, יוכלו לשמור על קיומן באמצעות קנוניות ארציות.

יהיה להן ייצוג בכנסת, ושם יהו שוב סיעות עצמאיות.

אולם שום כוח חדש לא יוכל להיכנס לכנסת.

לא רק סיעת הכוח החדש, אלא גם כל גורם אחר שירים את ראשו בארץ, יחוסל בעורו באיבו.

הוא לא יוכל לזכות לשום ייצוג פרל-מנטרי.

כי המפלגות החזיקות פשוט לא יכניסו גורם חדש כזה לקנוניות הארציות שלהן ערב הבחירות.

וזהו, לדעתי, הבעיה המרכזית של כל החיכות.

שום כוח חדש, ושום רעיון חדש, אינו יכול לזכות ברוב מוחלט, או אפילו יחס, בשום אזור בחירות איזה שהוא. לא בארץ, וזא בארץ אחרת.

לכן אין אף מועמד בלתי-תלוי אחד ב פרלמנט הבריטי, או בסינאט האמריקאי.

כי זהו, הרי, טבעו של כל חידוש רעיוני ומדיני: שבתחילתו הוגים בו מעטים, ואחר כך הוא מוצא הד בליבם של יוצאי-הדופן, בעלי המחשבה העצמאית, הנונקונפורמיס-טים המוכנים לשנות נגד הזרם.

אלה אינם מרוכזים במקום ישוב אחד. הם מפוזרים, מטבע הדברים, בכל רחבי ה ארץ.

בבחירות יחסיות יכולים אני שים כאלה להתאחד, להקים כוח ארצי, ובמאמץ עדיאנושי לכבוש ראשי-גשר ראשון בפרלמנט.

★ ★ ★

ך עשה הכוח החדש בבחירות לכנסת השישית. הוא זכה ל-1.2% של הקולות בכל רחבי

הארץ - אחוז שהיה כמעט שווה בכל האזורים.

זאת היתה הצלחה עצומה - יחידה בי מינה מזה שני דורות. אך הוכח שהדבר אפשרי.

בבחירות אזוריות, אין מה לחי לום על כך.

שום כוח חדש לא יוכה ל-51%, וגם לא ל-35%, במחוז מסויים. שום ציבור בעולם אינו מעניק, במכה הראשונה, מעמד של רוב לרעיון חדש, הסותר את המוסכמות והנוגד את האינטרסים המשוריינים.

יכול, כמובן, פלוני - גורל עטור-נצחון, או גיבור-בדיומו - לזכות במל ברוב מקומי כלשהו, אם לא תהינה לו דיעות חדשות ומרגינות.

יהיה זה מיקרה אחד באלף, והוא יישאר תמיד מיקרה בודד.

אולם התהליך הרמוקראטי הרגיל של מיעוט ההופך בהדרגה למיעוט גדול, של רעיון חדש המתקבל בהדרגה על דעת רבים, עד שהמיעוט והרעיון הופכים לרוב בציבור ומתחיים תשתית למישטר חדש - תהליך זה יחוסל ללא תקנה.

למיעוט החדשני לא יישאר מוצא אלא דרך המחירת המזויינת, ה הפגנה האלימה, "הפעולה הישי רה", כדי להביא לנצחון רעיוני תיו.

★ ★ ★

ד כאן ניתחנו את השיטה הבן-גור-יונית, המחלקת את הארץ ל-120 אזורי בחירה. אולם יש לה אחות קטנה, חצי-היתולית, מבית-המירוש של הציונים הכל-ליים.

זוהי השיטה האזורית-יחסית. עיקרה: מחלקים את הארץ לכמה אזורים, למשל תריסר. בכל אזור תיערכנה בחירות יחסיות. חלק מן המקומות בכנסת יחול-קו בצורה זו, חלק שני לפי מניין ארצי של אותם הקולות.

אבל שום רשימה לא תקבל מנדטים מן המניין הארצי, אם לא זכתה לייצוג במניין האזורי.

זהו דבר מסובך, הבא להסוות תחבולה פשוטה לגמרי. מכיון שהיה דרוש מיספר גדול של קולות באזור מסויים כדי לזכות שם בייצוג כלשהו, ייכנסו לכנסת רק מפל-גות שזכו לאחוז גבוה מאד של הקולות בארץ.

במילים אחרות: זוהי צורה מסוי ככת כדי להגיע לאחוז-יחסימה ארי צי גבוה, לפחות 10%.

ברור ששום כוח חדש, ושום דיעה נועזת, לא יזכו לשליש או רבע של המקומות באזור מסויים, או לעשירית של כל הקולות בארץ.

בצורה זו מקווים הליברלים לחסל את אויביהם-בנפש, הליברלים העצמאיים, ואולי גם לדפוק את חרות. אנשי חרות יוכלו לחסל, בדרך זו, את סיעת הגוש החופשי, כשזו תגורש מן המפלגה. כל אחד יוכל להשתמש בשיטה זו כדי לחסל את אויביו הקטנים ביותר.

זוהי שיטה שבה יאכלו הדגים הגדולים את הדגים הקטנים.

★ ★ ★

חבולה זו היא מכוערת לאין שיעור יותר מן ההצעה הבן-גוריונית. כי כאן אין אפילו יומרה שהשיטה החדשה תיצור קשר ישיר בין הבוחר והנבחר, או תגביר את עצמאות חברי-הכנסת לעומת מנגנון-המפל-גה, או תכניס לכנסת אישים חדשים ורעני יים.

כאן אין שום יומרה שהדבר יגביל את הקנוניות המפלגתיות, ינטרל את המפלגות הדתיות, וכו' וכו'.

השיטה האזורית-יחסית נושאת בחובה את כל המגרעות והליקוי יים, הפגמים והמוכזים של השיטה היחסית הקיימת ושל השיטה ה אזורית של בן-גוריון גם יחד. אין היא אלא תחליף, גם יותר ואכזרי יותר, של אחוז-יחסימה.

מור שדיד בן-גוריון מוכן, כפי שנמסר, לתת יד לשיטה זו, כאמצעי-ביניים. הדבר מוכיח כי כל מליצות רפ"י על עקרונות וחזון אינן אלא דיבורי-סרק, תחבולות ל-י סיבור האזון. רפ"י מוכנה להשליך את יתבה על כל שיטה חדשה, ותהיה מכוערת ככל שתהיה, ואף אם תוביל לכיוון הפוך מזה שרפ"י מטיפה לו, ובלבד לקעקע את השי-טה הקיימת.